

[Miljøministeren]

selvfølgelig blive modtaget med tak, enten det kommer fra vedvarende energikilder eller fra gassen. Men det er jo noget, den kommende udvikling vil vise, om der kommer noget ad den vej.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 120:

Forslag til lov om begrænsning af svovldioxidforurening fra kraftværker.

(Fremsat 15/3 84).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erik Holst (S):

Socialdemokratiet vil gerne medvirke til, at vi begrænser svovlforureningen fra kraftværker. Vi er ikke helt sikre på, at forslaget i den form, som ministeren har fremsat det i, overhovedet kan klare den opgave.

Hvis man sagde til de forurenende kraftværker, at de skal holde det nuværende niveau som et maksimum, og vi derudfra lave de en plan og en vurdering af, hvorledes man i løbet af 4-5 år kan nedsætte den forurening, så tror jeg, vi ville nå noget af det ønskede resultat.

Hvis forslaget samtidig bestemte, at der ikke kunne opføres nye kraftværker uden at overholde en forureningsgrad, der var betydelig bedre end den, der overholdes nu, ville vi også opnå noget. Vi er derimod bange for, at det foreliggende forslag ikke er nok, fordi ministeren siger, at det er et forslag til begrænsning af svovldioxidforureningen. Samtidig vil jeg holde fast ved, at det, der bliver foreslået fra forsursingsudvalget, nemlig et svovlindhold, der i gasolie reduceres til 0,3 pct. og i fuelolie reduceres til 1,5 pct., ikke er nok. Jeg forstår nu på ministeren, at København stadig skal være undtaget. Vi tror, det er nødvendigt at gå en tak videre, altså ned på 1 pct. De 1,2 pct. mener vi ikke bidrager til det mål, som lovforslaget stiller.

Vi mener heller ikke, at målet for det totale udslip af SO₂ her i landet er et mål i sig selv, fordi det kan omgås på flere områder, som fru Margrete Auken var inde på her.

Hvis man importerer halvdelen af energien et år, må man øge forureningen. Der er mange ting, vi gerne vil se på i udvalget. Vi tror heller ikke, at røggasafsvovlingskapaciteten herhjemme nødvendigvis skal bruges på den måde, at man siger, at det er nødvendigt at lave to forsøg, ét på et værk i Elsamregie og ét på et værk i Elkraft. Vi tror, at danske virksomheder allerede i dag ved så meget om afsvovling, og at der er så mange virksomheder, der er engageret i udlandet på disse områder, at man kan sætte ind i dag. Det er rigtigt at se på en deponering af restprodukterne fra røggasafsvovlingsanlæg, men vi mener ikke, at det, at vi ser på deponeringen, skal udsætte installation af disse røggasafsvovlingsanlæg. Vi vil meget gerne i udvalget bidrage til, at dette forslag får en virkning, der svarer til dets overskrift om begrænsning af svovldioxidforurening. Jeg tror nok, at ministeren undervurderer befolkningens miljøbevidsthed. Selv om det kostede 1, 2, 3 eller 4 øre pr. kWh at sikre en virkelig formindskelse af svovludslippet, ville befolkningen med den miljøbevidsthed, man har i dag, absolut være indstillet på at betale det. Et meget positivt bidrag fra socialdemokratiet til formålet, men en ret stor skepsis over for, om vi opnår det på den af ministeren foreslåede måde, men vi vil gerne arbejde med forslaget i udvalg og vil gerne bidrage med de ting, vi mener kunne bidrage til, at vi nærmede os målet.

Ahlmann-Ohlsen (KF):

Det konservative folkeparti anser lovforslaget for at være et initiativ i den rigtig retning til bekæmpelse af forsuring.

Vi har længe været opmærksom på den fare for vores natur og befolkning, som den forsuring, der er brugt så mange ord på i dag, er og har været igennem de sidste 30 år. Vi har set bygninger, der forvitrer, vi oplever vand, der bliver forurennet, og luften, specielt i byområderne, kan blive så forsuret, at den kan være en belastning for folk med luftvejs-sygdomme.

Endelig fastslår eksperter, at der er problemer for vore skove, selv om der er en vis diskussion om, hvorvidt det skyldes forsuring eller ej. Fru Margrete Auken nævnte i en tidligere debat i dag en forstmand fra Vestjylland, der mente, at det skyldtes forsuring,

[Ahlmann-Ohlsen]

hvorefter fru Margrete Auken oplyste, at han ikke var venstreorienteret, underforstået, at det bør man være for at have forstand på disse ting. Ja, sådan kan det være.

Se, det konservative folkeparti finder ligesom mange andre partier, at det er på tide, der bliver gjort noget ved denne sag. Den danske svovldioxidudledning skal som bekendt nedsættes med de 30 pct. fra 1980-niveauet, siger lovforslaget, dvs. at det skal ned fra 437.000 t årligt til 300.000 t årligt i 1995. Det konservative folkeparti mener, at en nedsættelse på 137.000 t er en god begyndelse, og vi er tilfredse med, at elværkerne er positive over for straming af disse krav, der stilles til dem, eftersom langt den største del af forureningen kommer fra disse elværker.

Vi vil fastholde, at man, selv om forsurenngen ikke er så slem i Danmark endnu, ikke må undervurdere problemet. Vi har tydeligt set, hvordan det er gået andre steder, hvor man har ladet stå til. Ved gennemførelsen af disse initiativer med henblik på nedbringelsen af svovlforurening og begrænsning af forsurenngen vil Danmark leve op til internationale aftaler. Derfor kan det konservative folkeparti tilslutte sig miljøministerens forslag.

Sønderby (V):

Efter den debat, vi har haft nu i et par timer, er det ikke nogen overraskelse, at venstre er tilfreds med det lovforslag, som miljøministeren har fremsat til begrænsning af forurening fra kraftværkerne.

Dette lovforslag bygger på forsøringsrapportens konklusioner. Men det er da ikke uvæsentligt, som hr. Ahlmann-Ohlsen nævnte, at elselskaberne har erklæret sig enige i lovforslagets principper. Man har ligesom gjort elselskaberne til sådan nogle grusomme herrer, men de har da trods alt erkendt deres ansvar. Det vil venstre også gerne gøre. Derfor vil vi støtte lovforslaget.

Men jeg vil godt spørge dem, der har alle disse spørgsmål til elselskaberne og om sammensætningen i udvalget: hvem er elselskaberne? Det har vi drøftet flere gange i folketinget under tidligere debatter. Efterhånden må det da gå op for de ærede medlemmer, at elselskaberne er os selv. De er medlemsstyret, og derfor har de altså et ansvar, og jeg tror også, at de er miljøbevidste.

Meningen med lovforslaget er at reducere den totale udledning af svovldioxid til maksimalt 300.000 t pr. år indtil 1995. På den måde opfylder vi den erklæring, som miljøministeren for nylig underskrev i Ottawa.

Jeg synes, ministeren har valgt en god løsning ved at få mulighed for at fastsætte, hvor meget der samlet må udledes fra vore kraftværker, fordi vi nu har snakket om den europæiske, den verdensomspændende sammenhæng, der findes vedrørende udledning af svovldioxid. Danmark er i den sammenhæng et meget lille område, og det vil derfor være alt for kompliceret og alt for dyrt at sætte en bestemt grænse for hvert enkelt kraftværk. Både nordpå og sydpå vil man variere brændselsforbrug og elfabrikation på de enkelte værker meget. Nogle steder slukker man for kedlerne i perioder. Derfor vil det være meget vigtigt, at man også får denne kvotaordning, man har diskuteret i andre forbindelser, her.

Lovforslaget bygger på, at elselskaberne skal udarbejde en fælles redegørelse, som indeholder oplysninger, der er nødvendige for at vurdere udviklingen i den samlede udledning samt oplysninger om forventede indkøb og forbrug af brændsel. På denne måde får miljøministeren mulighed for at vurdere redegørelsen og ud fra den fastsætte bestemmelser for den årlige udledning. Det er nødvendigt med mindst 6 års planer, da indkøb og planlægning ikke kan ske fra den ene dag til den anden, og da installation af disse afsvovlingsanlæg skal forberedes og bygges, og det skal der tid til. Hele markedet for køb af kul og olie er usikkert, og man kan vel sige, at det også påvirkes af beslutninger her i folketinget ligesom af nedbørsmængderne i de nordiske lande. Det er da rigtigt, som det er blevet sagt af fru Margrete Auken, at vi i øjeblikket får måske en tredjedel af vores elforbrug dækket af vandkraft fra Norge og fra atomkraftværker i Sverige. Derfor er det vigtigt, at der er mulighed for at dispensere for ministeren, hvis disse ting ændres.

De forhandlinger, der føres i øjeblikket med D.O.N.G., kan føre til en ændret situation, og derfor er vi enige med ministeren i, at tidspunktet for ikrafttræden af loven afventer disse forhandlingers afslutning.

Vi er også tilfredse med, at ministeren finder kompenserende besparelser for admini-

[Sønderby]

stration af loven, som der står i bemærkningerne.

Jeg skal med disse ord give venstres tilslutning til forslaget, og jeg er også sikker på, at vi vil få en saglig udvalgsbehandling af det og få stillet mange spørgsmål, som ministeren kan besvare.

Margrete Auken (SF):

Da jeg hørte ministeren i hans sidste indlæg skildre de kvaler, han har haft med overhovedet at komme igennem med noget som helst, så vi skulle blive imponerede over, at elværkerne havde indvilliget i at gå med til dette forslag, tænkte jeg, at hvis vi vedtager dette forslag, er det da nærmest som at tage krykkerne fra en invalid. Hvis vi ser på, hvad der i øjeblikket findes i den eksisterende lovgivning – det skriver ministeren faktisk også i sine bemærkninger – kan det hele klares igennem denne lovgivning. Men nu skal der altså forhandling til i stedet for. Det, vi muligvis kunne have klaret den anden vej rundt, skal nu forhandles med de tunge drenge, der åbenbart ikke er til at flytte hverken til den ene eller den anden side, medmindre ministeren får god hjælp herindefra. Sådan er vi ikke, det vil vi love ministeren. Vi skal nok lade være med at drille og nok lade være med at støtte dette forslag til bekæmpelse af miljøministeren.

Jeg tror ikke, jeg har set mage til morsomt forslag før. Der snakkes tit om bemyndigelseslove herinde, og det er også »den stygge« mange gange. Men dette forslag er da vistnok rekorden. Der står ikke én eneste konkret ting i det, ikke én eneste, alt er i bemærkningerne. Har man nogen sinde hørt en mand blive dømt for overtrædelse af bemærkningerne til § 2, stk. 4? Der er intet i dette forslag, og det, man så spørger efter med den tomhed, der er lagt foran os, er: hvad er hensigten? Det er da selvfølgelig at gøre det mere smidigt, men smidigt for hvem? I hvert fald ikke for ministeren. Nu skal ministeren til at forhandle, og han skal være enig med energiministeren, forhandle med energiministeren, og det kan da godt være, at energiministeren og miljøministeren snakker godt med hinanden, men jeg lurer på, om der i alle energiforslagene står noget tilsvarende om, at de skal forhandles med miljøministeren. Jeg vil egentlig godt lige

vide, om det er en krydshenvisning eller et spørgsmål om at bøje arm på ministeren. Man er altså kommet så langt, at man har fået ham til at fremsætte det her afsindige forslag.

Jeg vil lige fortælle ministeren, hvis han ikke ved det i forvejen, at alle disse oplysninger, som omtales, kan skaffes inden for den eksisterende lovgivning. Det kan alt sammen laves inden for den, og så slipper vi da for at binde ministeren til, at han altid skal være i forhandling med energiministeren. Jeg tænker også på de to akademiske medarbejdere, som det skal koste, og hvor der meget omhyggeligt i bemærkningerne gøres opmærksom på, at pengene skal tages fra miljøkontoen. Jeg tror altså, vi skal spare den trafik mellem det ene og det andet ministerium, hvor man forhandler frem og tilbage, og hvor man planlægger at redegøre og redegøre og planlægge og måle op, om nu elværkerne kan fylde lidt mere op og lidt mindre i forhold til den dér i forvejen jammerlige målsætning. Jeg synes, vi skal spare de to akademiske medarbejdere og i stedet sørge for, at vi bruger pengene til at bekæmpe luftforureningen. Vi kunne jo f.eks. tage fat på det svovldeponeringsproblem, som vi har.

Så alt i alt vil jeg tilsige ministeren min uforbeholdne støtte i den videre kamp for et godt miljø. Det gør vi så bedst ved at sige, at dette forslag dæmper vi ned og sørger for at styrke ministerens muligheder for at bruge den eksisterende lovgivning rigtigt.

Jeg vil lige sige til hr. Ahlmann-Ohlsen – der er konservative neuroser alle mulige steder – at jeg glædede mig over, at der blandt konservative findes folk, der er miljøbevidste. Man skal virkelig påskønne de små lys-tegn, der er overalt. Det var det, det handlede om.

Lone Dybkjær (RV):

Hvis jeg skal følge op fra min tidligere tale, er dette egentlig det fjerde og sidste led i de forslag, som miljøministeren har vedrørende forsureningen. Jeg er nu ikke helt enig med fru Margrete Auken i, at der ingenting står i forslaget, for sandheden er jo, at dette forslag er et forslag til en helt utrolig stor bemyndigelseslov. Man kunne forestille sig, hvad der ville være sket, hvis det havde været en socialdemokratisk minister, der havde

[Lone Dybkjær]

fremSAT det, og det havde været et par borgerlige ordførere, der havde kommenteret det. Jeg er ikke helt overbevist om, at sagen havde fået det samme udfald.

Men det radikale venstre vil ved denne lejlighed, som når der er socialdemokratiske ministre, sige, at vi faktisk ikke er tilhængere af de meget store bemyndigelseslovgivninger. Vi kan godt se, at det i et samfund under stærk udvikling kan være meget smart navnlig for en minister at have meget gode bemyndigelseslovgivninger, men det viser sig jo erfaringsmæssigt, at det ikke er så godt for et folketing, fordi der, når man beder om nogen oplysning om det, meget tit bliver ballade om det. Alene af den grund er vi ikke tilhængere af forslaget. Vi kan altså ikke lide disse meget store bemyndigelseslovgivninger.

Når det er sagt, synes jeg også, det er en mærkværdig konstruktion, ministeren er nået frem til. Det virker, som om ministeren har måttet bøje sig ret dybt i støvet for de magtfulde kraftværksfolk, som primært repræsenterer deres egne interesser, uanset at man teoretisk set kan sige, at der står forbrugere bagved, som så også har et ønske om en vækst i elforbruget.

I virkeligheden er sagen den, at ministeren foreslår, at kraftværkerne skal have tildelt en årlig forureningskvota afhængig af, hvor meget de øvrige sektorer forurener, hvorefter de i øvrigt må gøre, som de vil. Det synes vi ikke er en rigtig måde at gribe tingene an på. For det første åbner det faktisk for et helt nyt, godt nok meget interessant princip i miljøbeskyttelseslovgivningen, nemlig det princip, at en sektor må forurene mere, hvis en anden forurener mindre. Jeg er selvfølgelig tilhænger af, at man kigger på omgivelserne, men det har nu altså ikke været grundfilosofien, når vi snakkede om, hvor meget omgivelserne kunne optage. Selv om man selvfølgelig kunne diskutere forureningen i sammenhæng med, hvor meget omgivelserne kunne optage, var det altså ikke meningen, at fordi nogle forurener mere, skulle det automatisk give anledning til, at andre forurener mere. I øvrigt er der et andet interessant princip, nemlig at sektoren selv skal afgøre, hvordan forureningen skal fordeles, og så i øvrigt indberette via energiministeren.

Hvordan vil ministeren egentlig sikre sig, at disse kvoter overholdes, og hvordan vil

ministeren straffe, hvis ikke det sker? Selvfølgelig kan man true med miljøbeskyttelsesloven, men kunne man så ikke forestille sig, at det ville være meget nemmere i stedet direkte at anvende de eksisterende regler?

Man kan naturligvis sige, at hvis det var sådan, at denne målsætning, altså 30 pct. i forhold til 1980-forureningen, som ministeren nu gerne vil slå et slag for Danmark med – det skal ministeren være inderlig velkommen til, det kan godt være, det vil virke i udlandet, at Danmark går i spidsen med disse 30 pct. – blev nået, så kan jeg godt se, at så er ministerens forslag selvfølgelig ganske fikst og fleksibelt, men sådan er det jo ikke. Der er faktisk ikke nogen fast grænse, og derfor finder vi, at det vil være rimeligt, at der tages lidt mere håndfast på kraftværkernes forurening.

Det betyder efter vores opfattelse, at alle nye kraftværker over en vis størrelse skal forsynes med afsvovlingsanlæg. Det betyder også, at kraftværker af en vis størrelse og med en vis restlevetid, f.eks. 10 eller 15 år, må underkastes de samme stramme emissionsgrænser som for nye værker. Jeg synes så, at det, man må diskutere under udvalgsarbejdet, er, hvordan vi rent faktisk fastsætter disse emissionsgrænser på de enkelte værker svarende til, hvad man har gjort i Vesttyskland. Altså kræver hele den tekniske side af det nok en nøjere gennearbejdning, men målsætningen må helt givet være, at alle nye kraftværker og alle kraftværker med en lang restlevetid ligeledes forsynes med afsvovlingsanlæg. For de mindre kraftværkers vedkommende må man så anvende brændstoffer med meget lavt svovlindhold, f.eks. naturgas.

Maisted (FP):

Forslagets titel lyder: forslag til lov om begrænsning af svovldioxidforurening fra kraftværker. Det burde hedde lov om begrænsning af svovldioxidforurening uden for Danmarks grænser. Vi har hørt fra fru Margrete Auken, at vi er eksportør af problemerne. Det vil sige, at vi ikke har væsentlige problemer i forhold til vores omgivende lande, og alligevel skal vi være foregangsland. Vi løser altså ingen problemer her i landet, men vi prøver på at hjælpe vore nabolande.

Det får mig til at tænke på, at små hunde gør oftest og meget, men de bider sjældent.

[Maisted]

Vi kan ikke medvirke til et forslag af denne karakter. Det er en bemyndigelseslov. Det bedste ville være, hvis ministeren ville glemme dette problem, som altså ikke er et reelt problem for Danmark, og så koncentrere sig om nogle andre, der er mere væsentlige.

Men hvis det skal være et forslag for at få kraftværkerne til at aftage naturgas, burde man sige det rent ud fremfor at prøve på at lave hele dette cirkus om forsuren i Danmark, som jo altså ikke er noget problem, og det vil vi selvfølgelig også vende os imod. Det ville dog være den mest afsindige måde at bruge naturgas på: at tvinge kraftværkerne til at bruge dette udmærkede råstof; men jeg kan jo godt høre, at det radikale venstre nok skal sørge for, at regeringen også kommer i mindretal på denne sag.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Det er klart, når man umiddelbart ser på forslaget, at man bliver noget rystet, for det er jo fantastisk vidtgående i sine bemyndigelser. Det er ikke bare vidtgående på den måde, at det overlader mange ting til miljøministeren og til energiministeren, men det overlader faktisk den store del af slagmarken til elværkerne, og det gør jo, at man bliver endnu mere klam om fødderne.

Jeg tænkte på, hvad der egentlig ville ske, hvis man havde fremsat et parallelforslag på skatteområdet, hvor man havde sagt, at vedrørende de skadevirkninger, der er ved skatteunddragelsen, giver man en bemyndigelse til skatteministeren, så han hvert år kan sætte sig ned og forhandle med de store skattesnydere i landet om, hvad der er af samfunds-skadelige virkninger af skatteunddragelsen, og hvad de store skatteunddragere mener man kunne gøre ved det problem. Der er jo efterhånden en praksis, så alle ville tage sig til hovedet og sige, at det er jo fuldstændig ud i skoven.

Men det er ikke mindre ud i skoven, at man gør det på dette område. Det er uacceptabelt. Det er klart nok, at der er et flertal herinde, der mener, at det er uacceptabelt at lave den type bemyndigelseslovgivning, og i øvrigt også, at de retningslinjer, som ministeren selv fremlægger i forslaget, er uacceptable.

Egentlig håber jeg også og tror i det ene hjørne af min bevidsthed på, at miljøministe-

ren måske er meget godt tilfreds med, at forslaget bliver så negativt modtaget, sådan at vi kan diskutere ud fra et andet grundlag. Jeg synes, det er et godt grundlag, der ligger i SFs forslag, og at de ting, der er sagt heroppe, tyder på, at det er der et flertal der mener, at det selvfølgelig er uacceptabelt, at man har totalværdier, som åbner for, at de store forurenere kan forurene mere, jo mere de mindre forurenere begrænser deres forurening. Der må selvfølgelig gælde et princip om, at det er maksimalværdier for de enkelte anlæg og ikke totalværdier, der er tale om.

Her er det udmærket at sige, at alle nye kraftværker skal have afsvovlingsanlæg, og at man selvfølgelig også skal have afsvovlingsanlæg på de eksisterende, måske med undtagelse af dem, der allerede er ved at være udbrændt, og at man får nogle grænser for svovlindholdet i de forskellige fyringsprodukter, altså gasolie, fuelolie og kulprodukter.

Men det, der så i øvrigt er interessant at diskutere, er, i hvor stor udstrækning man f.eks. kan undgå installering af røggasanlæg ved at anvende naturgassen i større udstrækning, end man allerede gør. Her var der jo f.eks. den oplagte mulighed, at man sagde, at alle de fjernvarmeværker – de har i øvrigt allerede indgået en prisaftale med D.O.N.G. – der er oliefyrede, overgår med det samme til naturgasfyring. For de fjernvarmeværker, som for nylig har investeret i omlægning til kul, kunne man sige, at det skulle ske i løbet af en kortere årrække.

Det er sådan, at fjernvarmeværkerne selv gang på gang har sagt, at det ikke tager mere end et par år, inden man har indtjent den investering igen, som man foretog for at blive omstillet til kul. Det vil sige, at det er en meget kortere årrække, vi i virkeligheden snakker om, inden for hvilken de kan omstilles til naturgas. På længere sigt, når de når skrotningsalderen, eller når de er nedslidt, må vi så diskutere det fornuftige i at omlægge dem til decentrale kraftvarmeværker, hvor man dels kan trække på naturgasforsyningerne, dels på den vedvarende energi.

Det var vel også værd at diskutere, om man ikke på de nuværende store kraftvarmeværker i større udstrækning kunne anvende naturgas, men her har jeg altså ikke megen tiltro til bare at overlade det til en forhandling mellem elværkerne og D.O.N.G., for det

[Anne Grete Holmsgård]

er klart, at elværkerne har en interesse i at trække den forhandling. Det er selvfølgelig meget pænt, når miljøministeren siger, at den forhandling må være afsluttet, inden vi afslutter dette lovarbejde. Hvornår er den afsluttet?

Jeg kan da udmærket se, at de store værker har interesse i at trække den forhandling så længe som muligt, fordi alle ved, at der er nogle problemer med afsætningen af naturgassen, som bl.a. skyldes den gaskontrakt, der blev lavet i sin tid, og som ikke var særlig god. Det sagde vi jo dengang, og nu viser det sig, at der er problemer med den, idet D.O.N.G. har problemer med at få afsat naturgassen, fordi man er bundet til at aftage et bestemt og meget stort kvantum hvert år fremfor ligesom at strække ressourcerne. Vi har set, hvordan industrien udnytter det, og vi ved også, at elværkerne for at sige det mildt ville være dumme, hvis de ikke også udnyttede det. Det gør de selvfølgelig.

Derfor mener jeg, det er nødvendigt, at vi formulerer klart, ikke bare hvad der er den generelle målsætning, men også, hvordan vi mener den mest hensigtsmæssigt kan opfyldes, og så kunne vi bruge en stor del af tiden – og det mener jeg er rigtigt – til at diskutere, hvordan vi stiller os til affaldsprodukterne fra dette – hvad der er realistisk, og hvad der er urealistisk at anvende dem til.

Steffensen (KrF):

Forslaget er jo et led i opfølgningen af forsursudvalgets arbejde, og det er også præciseret i bemærkningerne. Jeg er ikke enig med hr. Erik Holst, når han siger, at forslaget ikke bidrager til at nå det mål, vi skal nå. Det tror jeg i høj grad det gør. Derfor synes jeg også, at det var dejligt at høre af hr. Erik Holst, at man fra socialdemokratiets side ville sætte alle kræfter ind på at nå et godt resultat. Hvis det er tilfældet, er der ingen tvivl om, at lovforslaget er et godt udgangspunkt.

Kristeligt folkeparti har altid været meget optaget af, at en lovgivning også på miljøområdet, som vi når frem til, har en sådan bæredygtighed i samfundet, at den kommer til at virke efter sin hensigt. Hvis det skal være tilfældet, er det nødvendigt, at der er forståelse herfor i samfundet blandt de for-

brugere og de organisationer, som i særlig grad skal omgås disse love.

Derfor synes vi, det er en god idé, at ministeren har opnået enighed mellem de modstridende interesser. For os er det en afgørende forudsætning for, at vi kan komme videre, for det havde jo ikke nyttet ret meget, at de modstridende interesser og deres organisationer havde stået i hver sit hjørne og råbt. Så havde vi måske ingenting fået ud af det, og i hvert fald er der da én ting, der er sikker: selv om man havde fået en lovgivning igennem, ville det have været på et sådant grundlag, at der ville være blevet sat spørgsmålstegn ved en sådan lovs mulighed for at fungere effektivt i samfundet.

Vi vil gerne støtte lovforslaget, og jeg skulle hilse og sige det samme fra CDs ordfører, som ikke kunne være til stede.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg vil gerne takke ordførerne for modtagelsen af forslaget og også for de udtalelser, der er faldet angående forslaget som grundlag for at kunne nå et godt resultat.

Hr. Erik Holst var inde på vurderingen af befolkningens miljøbevidsthed og mente, at jeg ville undervurdere befolkningen, hvis jeg ikke troede, den var villig til at betale 1, 2 eller 3 øre yderligere for at få rensset luften. Det tror jeg nok den er, og derfor undervurderer jeg den ikke. Forslaget vil vel indebære en prisforøgelse på ca. 1,3 øre pr. kW. Skal vi tage det samlet, ligger det vel stort set på omkring 50 kr. pr. familie pr. år, og det tror jeg egentlig godt den danske befolkning vil være med til at betale.

Fru Lone Dybkjær var inde på problemet om bemyndigelseslove, som hun ikke var glad for. Jeg skal indrømme, at det er en bemyndigelseslov, men den kan – som fru Lone Dybkjær selv gjorde opmærksom på – i en udviklings- og udbygningsfase være en nødvendighed. Det forudsætter bare, at den bemyndigelse forvaltes med ansvar, med åbenhed over for at give de oplysninger, som ønskes, og med villig forhandling med folketingets miljø- og planlægningsudvalg. Så længe jeg sidder på den post, jeg sidder på i øjeblikket, skal jeg gøre, hvad jeg kan for at opfylde disse forventninger.

Hvordan sikrer man sig, at man kan overholde kvoterne, spørger fru Lone Dybkjær.

[Miljøministeren]

Som det fremgår af lovforslaget, bygger det på, at der i forsøringsudvalget har været enighed om, at den samlede udledning af svovldioxid fra kraftværkerne skal begrænses. Derfor må vi også gå ud fra, at de beslutninger, der træffes efter forhandlinger med bl.a. elselskaberne om, hvor stor en mængde svovldioxid der årligt må udledes fra kraftværkerne, overholdes af selskaberne.

Det er den ene side. Den anden side er, at af den redegørelse, som selskaberne ifølge lovforslaget hvert år skal indsende, vil det fremgå, om kvoterne overholdes. Hvis det skulle vise sig, at kvoterne ikke overholdes, vil jeg overveje at bruge mine beføjelser efter miljøbeskyttelseslovgivningen til at udfærdige generelle regler om forurening fra kraftværker. Det vil i givet fald kunne ske ved krav til svovlindholdet i de anvendte brændsler eller krav om installation af afsvovlingsanlæg. Men jeg forudser, at dette vil blive en dyrere måde at opnå en given reduktion på, og det kan elværkerne absolut ikke være interesseret i. Derfor tror jeg også, vi finder en fornuftig løsning.

Hr. Maisted mente, at forslaget egentlig burde hedde »uden for landets grænser«, da der ikke er noget reelt problem for Danmark. Hvis man – jeg gør opmærksom på, at det er uhyre svært at vurdere de økonomiske forhold ved skaderne, og jeg var inde på det under debatten, vi havde før – tager de samlede samfundsmæssige omkostninger ved materielskader i Danmark, såvel tab af forbrugsmaterialer som skader på kulturgenstande, er det skønnet til maksimalt at udgøre 1 mia kr. om året.

Men som der også er gjort opmærksom på, vil et givet dansk indgreb ikke medføre en besparelse på dette beløb, idet næsten halvdelen af den svovldioxid, der forårsager materielskaderne i Danmark, er af udenlandsk oprindelse. Ved en fjernelse af den totale danske svovldioxidudsendelse kan den maksimale danske gevinst derfor kun blive ½ mia kr. om året, men hr. Maisted, det er dog også penge.

Derudover vil jeg sige, at vi griser vore naboer og frænder i Sverige til med den forurening, vi sender derover i dag. Det er et alvorligt dansk anliggende. Vi ødelægger vore bygninger, vi har set det også nær dette sted her. For folk med luftvejsproblemer kan forureningen være alvorlig, og det er også et pro-

blem, vi må tage os af. Derfor må jeg afvise påstanden om, at det ikke er et reelt problem for Danmark også, for det er det.

Fru Anne Grete Holmsgård var inde på den meget negative modtagelse af dette forslag. Vi kan vurdere tingene forkert. Jeg er måske nok af naturen med hensyn til miljøet optimistisk. Det er jeg også med hensyn til, at vi når et resultat med det forslag, der er fremsat her.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til miljø- og planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 37:

Forslag til folketingsbeslutning om maksimalt indhold af svovl i fuelolie på 1 pct. og i gasolie på 0,3 pct.

Af Margrete Auken (SF) m.fl.
(Fremsat 24/2 84).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 6, 7 og 8 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 38:

Forslag til folketingsbeslutning om installation af afsvovlingsanlæg på nye kraftværker og kraftværker med midlertidig miljøgodkendelse.

Af Margrete Auken (SF) m.fl.
(Fremsat 24/2 84).

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 39:

Forslag til folketingsbeslutning om begrænsning af svovludslip fra fjernvarmeværker og mindre kraftvarmeværker.